

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Tomáše Foltase a soudců Mgr. Davida Hipšra a Mgr. Lenky Krupičkové v právní věci žalobce: **J. K.**, zastoupen JUDr. Jaromírem Štůskem, advokátem se sídlem Jandova 185/6, Praha, proti žalované: **Česká správa sociálního zabezpečení**, se sídlem Křížová 25, Praha 5, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 21. 12. 2021, č. j. 75 Ad 13/2019 - 65,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.
- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Odměna ustanoveného advokáta JUDr. Jaromíra Štůska, **se určuje** částkou 3 146 Kč. Tato částka bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 30 dnů od právní moci tohoto usnesení.

Odůvodnění:

I.

[1] Rozhodnutím žalované ze dne 13. 5. 2019, č. j. X, byly zamítnuty námitky žalobce proti rozhodnutí České správy sociálního zabezpečení ze dne 6. 3. 2019, č. j. X, jímž byla zamítnuta žádost žalobce o invalidní důchod pro nesplnění podmínek dle § 38 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů (dále též „zákon o důchodovém pojištění“).

II.

[2] Žalobce podal proti rozhodnutí žalovaného žalobu ke Krajskému soudu v Ústí nad Labem (dále též „krajský soud“), který ji zamítl shora označeným rozsudkem. Plné znění rozsudku krajského soudu je přístupné na www.nssoud.cz a soud na něj pro stručnost odkazuje.

III.

[3] Rozsudek krajského soudu napadl žalobce (dále též „stěžovatel“) v zákonné lhůtě kasační stížností z důvodů obsahově podřaditelných pod § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále též „s. ř. s.“). Podle stěžovatele se krajský soud dopustil nepřezkoumatelnosti, řádně nehodnotil důkazy, nezjistil skutkový stav věci a věc nesprávně právně posoudil. Podle stěžovatele jsou dány důvodné pochybnosti o správnosti skutkových zjištění a na ně navazujících právních závěrů. Nesouhlasil se závěry žalovaného ohledně nesplnění podmínek pro nepřiznání invalidního důchodu. Vzhledem k tomu, že žalovaný spadá pod Ministerstvo práce a sociálních věcí, stejně jako Posudková komise Ministerstva práce a sociálních věcí, je na místě pochybovat o nestrannosti této posudkové komise. Ze strany krajského soudu bylo také porušeno právo na spravedlivý proces, neboť stěžovatel neměl možnost se k provedenímu dokazování vyjádřit; ústního jednání se nezúčastnil. Z uvedených důvodů stěžovatel navrhl zrušení rozsudku krajského soudu a rozhodnutí žalovaného.

IV.

[4] Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti shrnul dosavadní průběh řízení a vyjádřil se k uplatněným námitkám, které neshledal důvodnými. Podle žalovaného postupoval krajský soud v souladu s právní úpravou. Navrhl proto kasační stížnost zamítnout.

V.

[5] Nejvyšší správní soud posoudil kasační stížnost v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů a zkoumal přitom, zda napadené rozhodnutí netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.).

[6] Nejvyšší správní soud předně zkoumal podmínky přijatelnosti kasační stížnosti. Podle § 104a odst. 1 s. ř. s. (ve znění účinném od 1. 4. 2021) totiž platí, že za podmínky, kdy před krajským soudem rozhodoval o věci specializovaný samosoudce, a tato kasační stížnost svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele, odmítne ji Nejvyšší správní soud jako nepřijatelnou (změna na základě novely soudního řádu správního zákonem č. 77/2021 Sb.).

[7] Nejvyšší správní soud shledal, že se uvedená právní úprava na nyní projednávanou věc užije. Krajský soud rozhodl po nabytí účinnosti označené novely, přičemž se jedná o věc ve smyslu § 31 odst. 2 s. ř. s., tedy o věc, ve které rozhoduje specializovaný samosoudce (srov. rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ve věcech sp. zn. 9 As 83/2021, sp. zn. 10 Azs 196/2021, sp. zn. 10 Azs 184/2021, sp. zn. 9 Azs 110/2021, sp. zn. 9 As 144/2021, sp. zn. 10 Azs 225/2021, sp. zn. 9 Azs 213/2021, sp. zn. 6 Ads 139/2021, sp. zn. 10 Ads 364/2021 atp.).

[8] Návazně se Nejvyšší správní soud zabýval otázkou, zda kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje zájmy stěžovatele. Podstatný přesah zájmů stěžovatele Nejvyšší správní soud vymezil již v usnesení ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 - 39, č. 933/2006 Sb. NSS. Ačkoli se v tomto usnesení vyjádřil ve vztahu k předcházející právní úpravě nepřijatelnosti, která pamatovala pouze na posuzování ve vztahu k mezinárodní ochraně, závěry plynoucí z této judikatury jsou uplatnitelné

pokračování

i po výše uvedené novele (srov. rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ve věcech sp. zn. 1 Azs 172/2021, sp. zn. 9 As 83/2021, sp. zn. 1 As 124/2021, sp. zn. 9 Azs 84/2021, sp. zn. 9 Azs 110/2021, sp. zn. 4 As 156/2021, sp. zn. 10 As 222/2021, sp. zn. 9 As 144/2021, sp. zn. 1 As 148/2021, sp. zn. 10 Azs 225/2021, sp. zn. 6 Azs 242/2021, sp. zn. 9 Azs 213/2021 atp.).

[9] Podle označené judikatury se o přijatelnou kasační stížnost může jednat v následujících typových případech: 1) kasační stížnost se dotýká právních otázek, které dosud nebyly vůbec či nebyly plně řešeny judikaturou Nejvyššího správního soudu, 2) kasační stížnost se týká právních otázek, které jsou dosavadní judikaturou řešeny rozdílně, 3) kasační stížnost bude přijatelná pro potřebu učinit judikaturní odklon, tj. Nejvyšší správní soud ve výjimečných a odůvodněných případech sezná, že je namístě změnit výklad určité právní otázky, řešené dosud správními soudy jednotně, 4) v napadeném rozhodnutí krajského soudu bylo shledáno zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatele.

[10] Nejvyšší správní soud shledal kasační stížnost nepřijatelnou.

[11] V dané věci nevystala žádná právní otázka, která by dosud nebyla v judikatuře Nejvyššího správního soudu řešena, popř. byla řešena rozdílně. Rovněž tak Nejvyšší správní soud neshledal důvod, pro který by bylo nutno učinit judikaturní odklon. Krajský soud se nedopustil ani zásadního pochybení, které mohlo mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatele. Krajský soud posoudil věc v souladu s konstantní judikaturou, od které neshledal Nejvyšší správní soud důvod se odchýlit.

[12] K namítané nepřezkoumatelnosti správních a soudních rozhodnutí lze odkázat na rozsudky Nejvyššího správního soudu ve věcech sp. zn. 2 Azs 47/2003, sp. zn. 4 As 5/2003, sp. zn. 2 Azs 391/2004, sp. zn. 3 As 51/2007, sp. zn. 7 As 28/2008, sp. zn. 9 As 71/2008, sp. zn. 7 As 92/2012, sp. zn. 3 As 111/2013 atp. Podle názoru Nejvyššího správního soudu rozhodnutí žalované dostala požadavkům uvedené judikatury. Důkladně se zabývala splněním podmínek pro vyhovění předmětné žádosti, vypořádala všechny relevantní otázky, jakož i nosnou argumentaci stěžovatele. Krajský soud pak k žalobním námitkám jejich argumentaci náležitě přezkoumal (srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu ve věcech sp. zn. 8 Afs 75/2005, sp. zn. 9 Azs 13/2013 atp.). Není pravdou ani to, že by se krajský soud nezabýval otázkou doby pojištění. I touto otázkou se krajský soud zabýval, přičemž ji posuzoval i z hlediska tvrzeného pracovního úrazu a jeho následků. Na základě ve spisu založených lékařských posudků dovodil, že invalidita stěžovatele vzniklá od 20. 8. 2009 nesouvisí s pracovním úrazem stěžovatele (z roku 1986), z čehož plyne, že pro přiznání invalidního důchodu musel stěžovatel splnit podmínku potřebné doby pojištění dle § 38 písm. a) zákona o důchodovém pojištění, kterou však nesplnil.

[13] Stěžovatel přitom uvedený závěr krajského soudu nikterak nezpochybňuje. Netvrdí, proč je uvedený závěr nesprávný, resp. na základě čeho by bylo lze dovodit delší dobu pojištění. K této námitce, jakož i k dalším obecným námitkám soud zdůrazňuje, že se může zabývat námitkami pouze v rozsahu vymezeném stěžovatelem. Soud nemůže domýšlet za stěžovatele jeho argumentaci. Řízení o kasační stížnosti je ovládáno přísnou

dispoziční zásadou. Obsah, rozsah a kvalita kasační stížnosti předurčují obsah, rozsah a kvalitu následného soudního rozhodnutí. Je-li tedy kasační stížnost kuse zdůvodněna, je tak předurčen nejen rozsah přezkumné činnosti soudu, ale i obsah rozsudku soudu. Soud není povinen ani oprávněn domýšlet argumenty za stěžovatele. Takovým postupem by přestal být nestranným rozhodčím sporu, ale přebíral by roli advokáta (srov. rozsudek rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 8. 2010, č. j. 4 As 3/2008 - 78 a rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 2. 2012, č. j. 1 Afs 57/2011 - 95, ze dne 22. 4. 2014, č. j. 2 Ads 21/2014 - 20, ze dne 27. 10. 2010, č. j. 8 As 22/2009 - 99, ze dne 18. 6. 2008, č. j. 7 Afs 39/2007 - 46, ze dne 17. 12. 2008, č. j. 7 As 17/2008 - 60, či usnesení Ústavního soudu ze dne 6. 1. 2020, sp. zn. II. ÚS 875/20, ze dne 14. 9. 2021, sp. zn. I. ÚS 776/21).

[14] Nejvyšší správní soud neshledal ani existenci jiné vady v řízení před krajským soudem, která by vedla k přijatelnosti kasační stížnosti. Stěžovatel sice obecně tvrdí, že krajský soud řádně nehodnotil všechny v řízení provedené důkazy, nezjistil řádně skutkový stav věci, ignoroval nesporné důkazy prokazující nedostatečné a nesprávné skutkové zjištění atp., ani v tomto ohledu však nespecifikuje, o které důkazy se mělo jednat, resp. v čem spatřuje nedostatečně zjištěný skutkový stav věci. V předestřené rozsahu se proto Nejvyšší správní soud zabýval uplatněnými námitkami a neshledal, že by krajský soud řádně nehodnotil všechny v řízení provedené důkazy, ignoroval stěžejní důkazy a nezjistil řádně skutkový stav věci. Podklady založené ve správním a soudním spisu poskytují jednoznačnou oporu pro závěry správních orgánů i soudu. Vyplývá z nich jednoznačně, proč nebylo lze vyhovět žádosti stěžovatele. Postup správního orgánu i soudu tak odpovídá východiskům judikatury (srov. např. rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ve věcech sp. zn. 5 Azs 24/2003, sp. zn. 3 Azs 23/2004, sp. zn. 5 Azs 162/2004, sp. zn. 6 Azs 235/2004, sp. zn. 2 Azs 45/2008, sp. zn. 2 Azs 91/2008 atp.). V řízení nedošlo ani k žádným zásadním vadám (srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu ve věcech sp. zn. 4 Ads 13/2003, sp. zn. 5 Ads 34/2003, sp. zn. 6 Ads 132/2008, sp. zn. 4 Ads 81/2009, sp. zn. 6 Ads 11/2013, sp. zn. 10 Ads 259/2016, sp. zn. 7 Ads 61/2018 atp.). Nejvyšší správní soud dodává, že krajský soud objektivně hodnotil všechny listiny založené ve správním spisu (vč. posudku ze dne 18. 2. 2019 vypracovaného posudkovým lékařem MUDr. J. H. pro Okresní správu sociálního zabezpečení Louny a přezkumného posudku vypracovaného MUDr. M. Š. dne 10. 5. 2019). Hodnotil listiny založené ve spisu ve vzájemných souvislostech a nepřehlédl ani stěžovatelem akcentované skutečnosti. Za účelem ověření správnosti posudků nechal vypracovat i zdravotní posudek od Posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí v Ústí nad Labem (dále též „posudková komise“) ze dne 20. 7. 2021. Tento posudek přitom odpovídá požadavkům kladeným judikaturou (rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 1. 2004, č. j. 5 Ads 34/2003 - 82, ze dne 29. 10. 2009, č. j. 6 Ads 132/2008 - 115, ze dne 13. 4. 2017, č. j. 10 Ads 259/2016 - 33 atp.). Je dostatečně určitý, úplný a přesvědčivý. Stěžovatel ostatně ani netvrdí, v čem je posudek nesprávný, neúplný atp. Nepředložil ani žádnou listinu, které by měly potenciál posudek posudkové komise zvrátit (např. znalecký posudek atp.).

[15] Podle názoru Nejvyššího správního soudu nelze dovozovat podjatost předmětné komise (či žalované) pouze z toho, že systémově spadá pod Ministerstvo práce a sociálních věcí (srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu ve věcech sp. zn. 5 Ads 4/2003,

pokračování

sp. zn. 6 Ads 132/2008, sp. zn. 6 Ads 11/2013, sp. zn. 10 Ads 259/2016, sp. zn. 7 Ads 61/2018, sp. zn. 10 Ads 119/2020, sp. zn. 10 Ads 364/2021 atp.). Stěžovatel přitom neuvedl, v čem dalším by mohla podjatost komise spočívat.

[16] Důvodem ke zrušení rozsudku není to, že se stěžovatel nezúčastnil ústního jednání před krajským soudem. Nejvyšší správní soud totiž ze spisu krajského soudu zjistil, že stěžovatel byl řádně předvolán k ústnímu jednání, z toho se však omluvil (viz čl. 62 spisu krajského soudu), přičemž nepožadoval odročení ústního jednání; souhlasil s projednáním věci bez jeho účasti. Nejvyšší správní soud dodává, že stěžovateli nebylo bráněno v tom, aby se vyjádřil k listinám založeným ve spisu, vč. posudku vyžádaného krajským soudem. Ten byl ostatně stěžovateli krajským soudem zaslán a stěžovatel byl poučen o možnosti se k němu vyjádřit. Této možnosti však nevyužil. Ani z ničeho jiného nevyplývá, že by bylo porušeno právo na spravedlivý proces, jak tvrdil stěžovatel.

[17] Nejvyšší správní soud výše uvedeným nikterak nezpochybňuje důsledky rozhodnutí žalované a krajského soudu pro stěžovatele. Žalovaná a krajský soud však postupovali v souladu s právní úpravou a judikaturou a nebyl tak dán důvod ke zrušení jejich rozhodnutí (viz např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 9. 2003, č. j. 4 Ads 13/2003 - 54, ze dne 30. 11. 2009, č. j. 4 Ads 81/2009 - 46, ze dne 15. 5. 2013, č. j. 6 Ads 11/2013 - 20, ze dne 30. 1. 2004, č. j. 5 Ads 34/2003 - 82, ze dne 29. 10. 2009, č. j. 6 Ads 132/2008 - 115, ze dne 13. 4. 2017, č. j. 10 Ads 259/2016 - 33, či rozhodnutí Ústavního soudu ze dne 27. 3. 2018, sp. zn. I ÚS 1087/17, ze dne 30. 6. 2016, sp. zn. III. ÚS 1239/16, ze dne 6. 3. 2018, sp. zn. III. ÚS 4160/16 atp.).

[18] Z výše uvedených důvodů Nejvyšší správní soud kasační stížnost jako nepřijatelnou podle § 104a odst. 1 s. ř. s. odmítl.

[19] O nákladech řízení o kasační stížnosti Nejvyšší správní soud rozhodl podle § 60 odst. 1 a 2 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. (viz rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ve věcech sp. zn. 8 As 287/2020, sp. zn. 6 Ads 139/2021, sp. zn. 9 As 83/2021). Stěžovatel neměl ve věci úspěch, nemá tudíž právo na náhradu nákladů řízení. Žalovaná měla sice ve věci úspěch, avšak jedná se o věc důchodovou, proto jí právo na náhradu nákladů nenáleží (§ 60 odst. 2 s. ř. s. a usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 1. 10. 2021, č. j. 6 Ads 139/2021 - 28).

[20] Stěžovateli byl soudem ustanoven zástupce - JUDr. Jaromír Štůsek, advokát, v důsledku čehož platí jeho odměnu stát (§ 35 odst. 10 s. ř. s.). Odměna za zastupování advokátem za řízení o kasační stížnosti byla určena podle § 11 odst. 1 písm. a) a d) ve spojení s § 7 a § 9 odst. 2 vyhlášky Ministerstva spravedlnosti č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „advokátní tarif“), a to za dva úkony právní služby (převzetí věci a sepsání kasační stížnosti) každý ve výši 1 000 Kč. Podle rozsudku rozšířeného senátu ze dne 10. 11. 2020, č. j. 6 Ads 209/2019 - 62, č. 4115/2021 Sb. NSS, přitom tato zvláštní tarifní hodnota upravená v § 9 odst. 2 ve spojení s § 7 bodem 3 advokátního tarifu obecně neporušuje zásadu rovnosti spojenou s právem podnikat a právem získávat prostředky pro své životní potřeby (obdobně viz i rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 5. 2021, č. j. 4 Ads 342/2020 - 20, či usnesení téhož soudu

ze dne 24. 11. 2021, č. j. 1 Ads 223/2021 - 86, ze dne 25. 2. 2022, č. j. 10 Ads 364/2021 - 47). K jinému postupu neshledal soud důvod ani s ohledem na obsah kasační stížnosti a spisu. Náhrada hotových výdajů (režijní paušál) činí podle § 13 odst. 4 advokátního tarifu 300 Kč za každý úkon právní služby. Zástupce stěžovatele je plátcem daně z přidané hodnoty, a proto součást nákladů tvoří rovněž tato daň ve výši 546 Kč. Odměna a náhrada hotových výdajů za zastupování stěžovatele v řízení o kasační stížnosti v celkové výši 3 146 Kč bude ustanovenému zástupci vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 30 dnů ode dne právní moci tohoto rozhodnutí.

P o u č e n í: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 30. května 2022

JUDr. Tomáš Foltas
předseda senátu